

Θεσσαλονίκη, 20 Ιουνίου 2003

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΟΕΔΡΙΑ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ**

Ολοκληρώθηκαν, αργά σήμερα το απόγευμα, οι εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, το οποίο απασχόλησαν κυρίως το υπό διαμόρφωση νέο Σύνταγμα της Ευρώπης, το θέμα της μετανάστευσης και του ασύλου, καθώς και τα θέματα της Μέσης Ανατολής.

Μετά το πέρας των εργασιών της Συνόδου Κορυφής, ο Προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, ο προεδρεύων του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, ο Πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Ρομάνο Πρόντι και ο Υπατος Εκπρόσωπος για την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) της Ένωσης Χαβιέ Σολάνα παραχώρησαν κοινή συνέντευξη Τύπου και ενημέρωσαν τους δημοσιογράφους για τα αποτελέσματα της Συνόδου.

Οι κύριοι Κώστας Σημίτης, Ρομάνο Πρόντι, Χαβιέ Σολάνα και Γιώργος Παπανδρέου στις εισαγωγικές παρεμβάσεις τους δήλωσαν τα εξής:

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι, ολοκληρώθηκαν πριν από λίγη ώρα οι εργασίες του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου με την αποδοχή των Συμπερασμάτων. Θα έχετε σε λίγο το κείμενο, όπου περιέχονται λεπτομερειακά όλα τα θέματα, τα οποία συζητήσαμε.

Θα ήθελα, στο τέλος της σημερινής ημέρας, να αναφερθώ στους στόχους που είχαμε για τη σημερινή Σύνοδο Κορυφής:

- **Ο πρώτος και κύριος στόχος ήταν να ολοκληρωθεί η δουλειά της Συνέλευσης και να παρουσιάσει ο κ. Ζισκάρ ντ' Εστέν το Σχέδιο της Συνθήκης, το οποίο και έγινε.**

Θέλω να θυμίσω ότι το Φεβρουάριο και το Μάρτιο υπήρχαν πολλές αμφιβολίες εάν αυτή η Συνέλευση πρόκειται να ολοκληρώσει τις εργασίες της ή θα συνεχίσει μέχρι το τέλος του χρόνου.

Ο ίδιος ο κ. Ζισκάρ ντ' Εστέν ήταν της άποψης ότι ίσως χρειαζόταν πολύ περισσότερο καιρό από τους λίγους μήνες που απέμεναν από τη Σύνοδο Κορυφής. Όμως, χάρη στην προσπάθεια της Προεδρίας, τις συνεχείς επισκέψεις, τη συμμετοχή του κ. Παπανδρέου στο Προεδρείο της Συνέλευσης, ολοκληρώθηκε το κείμενο, παρουσιάστηκε από τον κ. Ζισκάρ ντ' Εστέν με μεγάλη επιτυχία και αποδοχή και σήμερα αποφασίστηκαν οι όροι με τους οποίους θα συνεχιστεί αυτή η διαδικασία, οι όροι της Διακυβερ-

νητικής. Ορίστηκε και το χρονοδιάγραμμα για να ολοκληρωθεί αυτή η δουλειά.

Θα μπορούσα, λοιπόν, να πω ότι σήμερα ένα μεγάλο κεφάλαιο της εξέλιξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ολοκληρώθηκε και συνεχίζονται τα επόμενα βήματα για να μπορέσουμε να φθάσουμε στην ψήφιση, την αποδοχή ενός νέου Συντάγματος, ενός Συντάγματος για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Το δεύτερο σημείο που επιδίωξε η Προεδρία ήταν να υπάρξει μια πολιτική σε σχέση με τη μετανάστευση και το άσυλο.**

Όπως θα δείτε από τα Συμπεράσματα υπάρχει μια πληθώρα θεμάτων ή σημείων που αποφασίστηκαν.

Ένα ήταν το πρώτο σημείο που μας ενδιέφερε:

- Να βεβαιωθούμε ότι υπάρχουν χρήματα για αυτή την πολιτική, χρήματα που είναι επαρκή. Και αυτό προκύπτει από τα Συμπεράσματα και από τις συζητήσεις που έγιναν. Υπάρχουν, δηλαδή, επαρκή χρήματα.

- Να προχωρήσουμε σε μορφές συνεργασίας με τρίτες χώρες, ώστε να πετύχουμε την πίεση στις χώρες αυτές για να εφαρμόσουν τα όσα συμφωνούν και να περιοριστεί η λαθρομετανάστευση. Και αυτό επιτεύχθηκε. Και στη συνέχεια, να υπάρχει ένας καλύτερος συντονισμός, νέοι τρόποι καταπολέμησης του φαινομένου της λαθρομετανάστευσης, καθώς και παρακολούθησης της ένταξης των μεταναστών στις δικές μας κοινωνίες. Και αυτοί οι νέοι τρόποι προκύπτουν από το κείμενο των Συμπερασμάτων.

- **Ένα τρίτο σημείο που μας ενδιέφερε ήταν, ο κ. Σολάνα να παρουσιάσει την Εκθεση του για την αντίληψη που πρέπει να έχει η Ευρώπη, όσον αφορά την ασφάλεια και την άμυνα.** Αυτό έγινε χθες το βράδυ και σήμερα συζητήθηκε αυτή η Εκθεση. Συμφωνήθηκε ότι ο κ. Σολάνα θα συνεχίσει την πολύ σημαντική εργασία του και θα την παρουσιάσει ολοκληρωμένη το Δεκέμβριο του 2003.

- Με την ευκαιρία αυτή συζητήσαμε και τα θέματα σχέσεων με τις ΗΠΑ, όπως και ο κ. Φέρχοφσταντ ανέφερε τις συζητήσεις τις οποίες είχαν οι τέσσερις χώρες για την αμυντική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

- Αναφερθήκαμε και στα όποια θέματα της Λισσαβόνας έγιναν αντικείμενο συζήτησης σε αυτό το διάστημα. Εγκρίναμε τις γενικές κατευθυντήριες γραμμές οικονομικής πολιτικής και τις κατευθυντήριες γραμμές απασχόλησης και ζητήσαμε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και την επόμενη Προεδρία να ξεκινήσουν μια πρωτοβουλία, μαζί με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, για να αυξήσουμε τις επενδύσεις στα διευρωπαϊκά δίκτυα και την έρευνα και να στηρίξουμε έτσι έμπρακτα την ανάπτυξη και την ευρωπαϊκή ενοποίηση. Και αυτό, πιστεύω, είναι μια πολύ σημαντική απόφαση και πρωτοβουλία.

Συμπερασματικά, λοιπόν, μπορώ να πω ότι η σημερινή ημέρα μας επέτρεψε να εμβαθύνουμε πολιτικές που είχαμε αποφασίσει, να αποφασίσουμε για νέες πολιτικές, να δώσουμε απαντήσεις σε επίκαιρα ζητήματα, θέματα που απασχολούν τις κοινωνίες μας, να εξετάσουμε τους θεσμούς μας και να δημιουργήσουμε μια πιο στέρεη βάση για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πιστεύω ότι ήταν μια καλή ημέρα για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

P. ΠΡΟΝΤΙ: Θέλω να αρχίσω με μια θερμή ευχαριστία. Μια πραγματικά ειλικρινή, θερμή ευχαριστία προς τον Κώστα Σημίτη και το επιτελείο του. Μια ομάδα που εργάστηκε καλά και κατάφερε να ολοκληρώσει μια Σύνοδο Κορυφής, η οποία κλείνει με επιτυχία όλα τα θέματα που περιλαμβάνονταν στην Ημερήσια Διάταξη.

Δε θα αναφερθώ σε αυτά που συζητήσαμε, ήδη, χτες το βράδυ, δηλαδή τα μεγάλα βήματα προόδου για την πολιτική μετανάστευσης και ασύλου και αυτά που συζητήθηκαν, σήμερα το πρωί, για τη Συνέλευση. Θέλω μόνο να θίξω ένα σημείο, που ανέφερε και στα συμπεράσματά του ο Κώστας Σημίτης, δηλαδή την πρωτοβουλία για την προώθηση της ανάπτυξης και τις επενδύσεις στα διευρωπαϊκά δίκτυα, όπου η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, προετοιμάζει μια πρωτοβουλία, για να αυξηθούν οι συνολικές επενδύσεις και η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα σε δύο βασικούς τομείς, στα διευρωπαϊκά δίκτυα και τα σχέδια έρευνας και ανάπτυξης.

Θέλουμε να επανενεργοποιήσουμε τις χρηματοδοτήσεις που υπάρχουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να αναλάβουμε νέες πρωτοβουλίες, χωρίς να υπονομεύσουμε τη σταθερότητα των δημοσίων οικονομικών της Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, μπορούν να βρουν τον κατάλληλο τρόπο για να προχωρήσουμε προς την κατεύθυνση αυτή.

Δεν είναι μόνο τα οικονομικά εμπόδια που δεν επιτρέπουν την εκτέλεση των σχεδίων αυτών. Εξετάζουμε και άλλες πτυχές, όπως είναι το δικαίο των εταιρειών και οι κρατικές προμήθειες, που μπορεί να εμποδίζουν τη συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα.

Εχουμε ανάγκη από αυτές τις επενδύσεις, γιατί πρέπει να δώσουμε ένα σαφές και έντονο μήνυμα, για το γεγονός ότι υποστηρίζουμε τη μεγέθυνση, την οικονομική ανάπτυξη.

Τα διευρωπαϊκά δίκτυα και τα σχέδια έρευνας, είναι οι δύο τομείς -ο ένας πιο σκληρός, ο άλλος πιο μαλακός- στους οποίους μπορούμε να παρέμβουμε άμεσα και να συνεισφέρουμε στη στρατηγική της Λισσαβόνας.

Είναι προφανές ότι αν δεν κινηθούμε θα χρειαστούν 20-30 χρόνια ακόμα για να ολοκληρωθούν τα σχέδια για τα διευρωπαϊκά δίκτυα, για την έρευνα. Είναι σαφές ότι η έρευνα βγαίνει πέρα από τα ευρωπαϊκά σύνορα και είναι μέσα σε αυτά τα ευρωπαϊκά σύνορα όπου πρέπει να την επαναφέρουμε.

Θα χρειαστούν χρόνια, ίσως, για να αποδώσουν καρπό οι προσπάθειές μας, αλλά εμείς θα καταβάλουμε αυτές τις προσπάθειες. Σε στενή συνεργασία με την ιταλική Προεδρία, μέσα στους επόμενους μήνες, θα υποβάλουμε συγκεκριμένες προτάσεις.

Χ. ΣΟΛΑΝΑ: Θα ήθελα πολύ σύντομα να κάνω τα εξής σχόλια: Πρώτον, να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου στον Κώστα Σημίτη και τον Γιώργο Παπανδρέου για τον τρόπο με τον οποίο κατεύθυναν τις εργασίες αυτούς τους πολύ δύσκολους έξι μήνες.

Θέλω, επίσης, να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου γι' αυτή την πολύ θερμή και εποικοδομητική φιλία που είχαμε. Δεν ήταν καινούργια φιλία, επί χρόνια είμαστε φίλοι, αλλά δουλέψαμε και πάρα πολύ καλά, είχαμε μια πάρα πολύ καλή συνεργασία και πραγματικά η δουλειά ήταν πάρα πολύ εποικοδομητική, έχει αποσπάσει την ευγνωμοσύνη όλων και έχει παράξει πολύ καλά αποτελέσματα, όπως είπε ο Πρωθυπουργός. Η σημερινή Σύνοδος Κορυφής ήταν πάρα πολύ σημαντική, θα έλεγα ιστορικής σημασίας για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Επιτρέψτε μου, τώρα, να πω δύο λόγια για το έγγραφο, για το δόγμα στρατηγικής. Χάρηκα πάρα πολύ που χθες και σήμερα κάναμε αυτές τις συζητήσεις γι' αυτό το έγγραφο. Χάρηκα πολύ για τον τρόπο με τον οποίο δέχθηκαν όλα τα κράτη-μέλη το κείμενο που ετοιμάσα.

Αυτό το κείμενο θα παραμείνει ως ένα έγγραφο σύντομο, εύληπτο και συνοπτικό, που εξηγεί πώς διαβλέπει τις απειλές η Ε.Ε. στο σημερινό περιβάλλον ασφαλείας. Έχουμε μπει σε ένα νέο αιώνα, σε μια νέα κατάσταση, σε ένα νέο περιβάλλον και καλό είναι να έχουμε αυτό το σύντομο, εύληπτο έγγραφο, όπου όλοι μπορούν να καταλάβουν τη θέση της Ε.Ε. Θεωρώ πως πρόκειται για ένα σημαντικό επίτευγμα.

Θα συνεχίσουμε τη δουλειά και θα λάβουμε τα υπόλοιπα μέτρα της συνεργασίας στο τέλος της Ιταλικής Προεδρίας, για να ετοιμάσουμε ίσως ένα πιο μεγάλο έγγραφο, μέχρι το τέλος της Ιταλικής Προεδρίας.

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι στα σημερινά Συμπεράσματα θα δείτε πολλές και σημαντικές δηλώσεις για την εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. Δεν θα σχολιάσω όλες τις μνείες, αλλά τουλάχιστον μία, αυτή που αφορά την ειρηνευτική διαδικασία στη Μέση Ανατολή.

Γνωρίζετε πολύ καλά ότι η κατάσταση στη Μέση Ανατολή είναι πολύ δύσκολη. Γνωρίζετε, επίσης, ότι δουλεύουμε πολύ σκληρά στο πλαίσιο του «κουαρτέτου» (ΟΗΕ-Ε.Ε.-ΗΠΑ-Ρωσία). Είχαμε μόνιμη επαφή με τον Παλαιστινίο Πρωθυπουργό, με τον Ισραηλινό Πρωθυπουργό, με τον υπουργό Εξωτερικών των ΗΠΑ Κόλιν Πάουελ, ο οποίος βρίσκεται στη Μ. Ανατολή, όπως ίσως θα γνωρίζετε. Είχαμε, λοιπόν, μια άμεση επαφή για να κρατήσουμε μια πολύ συνεκτική πολιτική, έναντι της Μ. Ανατολής, μια συνάδουσα πολιτική μεταξύ Ε.Ε. και ΗΠΑ και φυσικά μεταξύ των μελών της τετράδας, του «κουαρτέτου».

Πρέπει να πω ότι η σημερινή δήλωση από τα κράτη-μέλη (που αναφέρεται στο κείμενο των Συμπερασμάτων) είναι μια πολύ καλή δήλωση, η οποία υποστηρίζει στην ουσία τις προσπάθειες που καταβάλλει αυτή τη στιγμή ο Πρωθυπουργός της Παλαιστινιακής Αρχής. Προσπάθειες, τις οποίες καταβάλλει για την επίτευξη ανακωχής με τις λοιπές δυνάμεις του Παλαιστινιακού λαού. Και θέλουμε να παροτρύνουμε σθεναρά αυτούς που λένε ότι υποστηρίζουν και υπερασπίζονται τον Παλαιστινιακό λαό, θέλουμε να τους πείσουμε για την ειρήνη να συνάψουν την ανακωχή με τον Πρωθυπουργό της Παλαιστινιακής Αρχής. Ο Παλαιστίνιος Πρωθυπουργός κάνει πολύ σκληρή δουλειά, πολύ σοβαρές προσπάθειες και θέλω εδώ να πω καθαρά ότι η Χαμάς και οι άλλες οργανώσεις αυτού του είδους πρέπει να δεχθούν αυτή την κατάπαυση του πυρός και την ανακωχή που τους προτείνει ο Παλαιστίνιος Πρωθυπουργός. Αυτό το είπε πολύ καθαρά η Ε.Ε. και σήμερα. Αλλά και την προηγούμενη Δευτέρα είπαμε ότι είμαστε έτοιμοι, αν αυτές οι οργανώσεις δεν θέλουν να συνεργαστούν εποικοδομητικά στην εκχειρία, να λάβουμε μέτρα, κυρίως σε ό,τι αφορά τα χρήματα και την οικονομική στήριξη προς αυτές τις οργανώσεις.

Όπως γνωρίζετε, τις επόμενες ημέρες θα συναντηθούμε το «κουαρτέτο» στο Αμάν της Ιορδανίας. Συγκεκριμένα, μεθαύριο Κυριακή βράδυ, το «κουαρτέτο» θα συναντηθεί στην πρωτεύουσα της Ιορδανίας για να δώσει μια νέα ώθηση στην ειρηνευτική διαδικασία και να πετύχουμε την έναρξη εφαρμογής του οδικού χάρτη (road map). Αυτό είναι ένα όνειρο της Ε.Ε. και των χωρών της και είναι βέβαιη η ελπίδα των ανθρώπων καλής θέλησης στην περιοχή.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Μόνο δύο λόγια θα ήθελα να προσθέσω, γιατί νομίζω ότι η Ευρώπη πέρασε από μία δύσκολη στιγμή αυτούς τους έξι μήνες της Προεδρίας και βγαίνει πολύ ισχυρότερη. Δεν είναι μόνο το νέο Σύνταγμα, αλλά και στην εξωτερική πολιτική, εκεί που υπήρχε η κρίση του Ιράκ, έχουμε σήμερα παρουσία ειρηνευτικών δυνάμεων σε τρεις περιοχές του κόσμου.

Έχουμε το δόγμα (security concept), όπως έχει ονομαστεί, security strategy και χαιρόμαστε ότι γεννήθηκε η ιδέα σε ένα μικρό νησί του Αιγαίου, στο Καστελόριζο, και μετά βεβαίως η ομάδα του Χαβιέ δούλεψε και πιστεύω ότι θα μείνει ως μια διαδικασία καθοριστική για την εξωτερική πολιτική της Ε.Ε. Ευχαριστούμε τον Χαβιέ για όλη τη δουλειά του πάνω σε αυτό τον τομέα.

Το κείμενο που ετοίμασε η ομάδα του Χαβιέ Σολάνα αναδεικνύει το διεθνή ρόλο της Ε.Ε., θέτει ως προτεραιότητα την υποστήριξη των διεθνών οργανισμών, των πολυμερών οργανισμών, τη διασφάλιση της ευρύτερης περιοχής της Ευρώπης και βεβαίως την αντιμετώπιση νέων προκλήσεων και νέων απειλών.

Διαμορφώσαμε μια πολιτική, εκεί που δεν είχαμε, για τα όπλα μαζικής καταστροφής και έχουμε και ένα πρόγραμμα δράσης για το θέμα της τρομοκρατίας.

Είδαμε την αποφασιστικότητα της διεθνούς κοινότητας μέσα από το «κουαρτέτο» για το θέμα του οδικού χάρτη της Μ. Ανατολής και βεβαίως μεθαύριο θα έχουμε τη δυνατότητα να συζητήσουμε οι «τέσσερις», στο «κουαρτέτο» για τα επόμενα βήματα.

Όπως είπε ο Χαβιέ, έχουμε πολλές δηλώσεις στα Συμπεράσματα, οι οποίες αναφέρονται στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής. Θα ήθελα να τονίσω δύο σημαντικά:

- Το ένα είναι οι σχέσεις μας με τον αραβικό κόσμο. Προσωπικά, αισθάνθηκα, κατά τη διάρκεια της κρίσης στο Ιράκ, με πάρα πολλές επισκέψεις στον αραβικό κόσμο, στον Αραβικό Σύνδεσμο, στο Συμβούλιο Κορυφής του Αραβικού Συνδέσμου στο Σάμερ Σέικ, τη μεγάλη ανάγκη να ενισχύσουμε τις εταιρικές σχέσεις μας και νομίζω πως η Ε.Ε. αυτό είναι αποφασισμένη να κάνει. Αυτή η αποφασιστικότητά της αποτυπώνεται στα Συμπεράσματα.
- Επίσης, στην κρίσιμη σχέση Ε.Ε.-ΗΠΑ έχουμε βάλει ένα σημαντικό πλαίσιο στα Συμπεράσματά μας που θα μας οδηγήσει και θα μας καθοδηγήσει στην πολύ σημαντική συνάντηση που θα έχει ο Πρωθυπουργός με τον Πρόεδρο Μπους στην Ουάσιγκτον, στις 25 Ιουνίου, στο πλαίσιο της Συνόδου Κορυφής Ε.Ε.-ΗΠΑ.

Τέλος, βεβαίως, αύριο (21/6) κατά τη Συνάντηση Κορυφής της Ε.Ε. με τις πέντε χώρες των Δυτικών Βαλκανίων (Αλβανία, ΠΓΔΜ, Σερβία-Μαυροβούνιο, Βοσνία-Ερζεγοβίνη και Κροατία) θα δοθεί ένα ισχυρό μήνυμα ασφάλειας και ειρήνης για την ευρύτερη περιοχή.

Θα ήθελα, λοιπόν, για όλη αυτή τη δουλειά να ευχαριστήσω τους συναδέλφους μου υπουργούς Εξωτερικών των χωρών-μελών της Ε.Ε., τον Υπατο Εκπρόσωπο για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφάλειας (ΚΕΠ-ΠΑ) της Ένωσης Χαβιέ Σολάνα, βεβαίως την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, τον Πρόεδρό της Ρομάνο Πρόντι και τον αρμόδιο Επίτροπο για τις εξωτερικές σχέσεις της Ένωσης Κρισ Πάτεν, καθώς και όλους τους συνεργάτες μου στο υπουργείο Εξωτερικών, αρχής γενομένης από τον υπουργό αναπληρωτή Εξωτερικών Τάσο Γιαννίτση και τους άλλους υπουργούς γι' αυτή την εξαιρετική δουλειά που μας επέτρεψε να προωθήσουμε όλα αυτά τα θέματα, κατά τη διάρκεια αυτού του εξαμήνου της Ελληνικής Προεδρίας.

Ακολουθώς, υποβλήθηκαν ερωτήσεις από Έλληνες και ξένους δημοσιογράφους:

Α. ΠΟΔΗΜΑΤΑ (ΤΟ ΒΗΜΑ): *Κύριε Πρόεδρε του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, δεχτήκατε σήμερα πολλά συγχαρητήρια για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Θεσσαλονίκης. Εγώ ήθελα να σας ρωτήσω ποιος είναι ο δικός σας προσωπικός απολογισμός γι' αυτό το εξάμηνο της Ελληνικής Προεδρίας που πλησιάζει στο τέλος του και να σας ζητήσω, επίσης, να σχολιάσετε ένα σημερινό πρωτοσέλιδο δημοσίευμα της εφημερίδας «Herald Tribune», το οποίο σας αναφέρει μαζί με τους κυρίους Γιόσκαρ Φίσερ (υπουργό Εξωτερικών της Γερμανίας) και Ζαν Κλωντ*

Γιούνκερ (Πρωθυπουργό του Λουξεμβούργου) ως το τρίο φαβορί για την οικοδόμηση της νέας Ευρώπης.

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Οι έξι αυτοί μήνες που πέρασαν, οι μήνες της Ελληνικής Προεδρίας πιστεύω ότι ήταν αρκετά δύσκολοι. Είμαι Πρωθυπουργός για περίπου οκτώ χρόνια, άρα έχω ζήσει πολλές Προεδρίες. Σε καμία Προεδρία στο παρελθόν δεν είχε παρουσιαστεί μια τόσο ισχυρή κρίση, όπως αυτή που παρουσιάστηκε στην Ε.Ε., με αφορμή το Ιράκ.

Είναι πολύ θετικό το γεγονός για την Ε.Ε. ότι αυτή η κρίση ξεπεράστηκε. Οτι, παρά τις αντιθέσεις, όχι μονάχα διατηρήσαμε τη συνοχή, αλλά βρισκόμαστε τώρα σε μια πορεία για να ξεκαθαρίσουμε αυτά τα θέματα, τα οποία τότε δημιούργησαν τις τριβές.

Είχαμε, σήμερα το μεσημέρι, μια πολύ ωραία συζήτηση, πιστεύω, γύρω από το έγγραφο του κ. Σολάνα, τις σχέσεις με τις ΗΠΑ και τις σκέψεις του κ. Βέρχοφσταντ Πρωθυπουργού του Βελγίου για την αμυντική πολιτική της Ε.Ε. Διαπίστωση είναι ότι πρέπει να συνεχίσουμε αυτές τις συζητήσεις, γιατί δεν έχουμε σαφή αντίληψη με ποια μέσα πρέπει να επιδιώξουμε αυτό που πιστεύουμε ότι είναι ο ρόλος της Ευρώπης.

Η Ευρώπη των 450 εκατομμυρίων κατοίκων, η Ευρώπη που είναι μια από τις μεγάλες οικονομικές δυνάμεις του κόσμου, η Ευρώπη που είναι η πρώτη πολιτιστική δύναμη στον κόσμο, η Ευρώπη που έχει μια τεράστια διεθνή παρουσία, πρέπει να διαμορφώσει πιο αποφασιστικά, πιο ξεκάθαρα το ρόλο της, τον τρόπο της παρέμβασής της, τον τρόπο της παρουσίας της.

Η Προεδρία, λοιπόν, χαρακτηρίζεται, πιστεύω, από το γεγονός του Ιράκ. Αλλά και η Προεδρία αυτή νομίζω ότι ήταν επιτυχής, διότι κατάφερε να προωθήσει μια σειρά από θέματα, όπως το περίφημο φορολογικό πακέτο, τα οποία βασάνιζαν την Ε.Ε. για πολύ καιρό. Άλλο ένα παράδειγμα είναι οι Οδηγίες, σε σχέση με την επανένωση των οικογενειών των μεταναστών. Επίσης, σήμερα, που κλείσαμε αυτό το κεφάλαιο της Συνέλευσης, γιατί, όπως σας ανέφερα προηγουμένως, πριν μερικούς μήνες δεν φαινόταν αυτό πιθανό. Εμένα, πριν από περίπου δέκα μέρες, πριν περίπου μια εβδομάδα, μου έλεγαν ακόμα ότι δεν νομίζουν ότι μπορούμε να καταφέρουμε να έχουμε μια συμφωνία εδώ στη Θεσσαλονίκη, στη Χαλκιδική και ότι εκ των πραγμάτων θα συνεχιστεί η Συνέλευση.

Εάν μπορώ να χρησιμοποιήσω δύο-τρεις λέξεις, μπορώ να πω ότι αυτοί οι έξι μήνες ήταν μια πάλη για τη συνοχή της Ένωσης και αυτή την πάλη την κερδίσαμε.

Όσον αφορά το δημοσίευμα της «Herald Tribune», δεν το γνωρίζω. Όπως σας έχω, κατ' επανάληψη, αναφέρει, δεν ενδιαφέρομαι να φύγω από τη χώρα μου.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Έχω μια ερώτηση προς τον κ. Σολάνα και τον κ. Παπανδρέου: Αυτή η νέα στρατηγική για την ασφάλεια ή καλύτερα οι συστάσεις θα είναι βάσει συζήτησης και στην επόμενη Σύνοδο Κορυφής μεταξύ

Ε.Ε. και ΗΠΑ; Μπορείτε, σας παρακαλώ, να σχολιάσετε κάποιες σκληρές αναφορές της Ε.Ε. σε πτυχές της εξωτερικής πολιτικής της;

Χ. ΣΟΛΑΝΑ: Το έγγραφο, όπως το διαβάσατε, αναλύει πώς η Ε.Ε. βλέπει το σημερινό περιβάλλον ασφάλειας, ποιοι είναι οι στρατηγικοί στόχοι και τι μπορούμε να κάνουμε για να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα.

Η Ε.Ε. δεν είναι μια χώρα, είναι μια ένωση χωρών, έχει όμως μια πολύ σημαντική προστιθέμενη αξία. Τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας, έχουμε τη διπλωματία, έχουμε τα μη στρατιωτικά μέσα για τη διαχείριση κρίσεων και τώρα αρχίζουμε να οικοδομούμε τις στρατιωτικές ικανότητές μας για τη διαχείριση κρίσεων.

Δεν πρόκειται να ανταγωνιστούμε στρατιωτικά με τις ΗΠΑ. Θα ήταν ανόητο κάτι τέτοιο. Αλλά, θέλουμε να δούμε με ποιο τρόπο μπορούμε να λύσουμε τα προβλήματα.

Το κέντρο της βαρύτητας για την επίλυση πολλών προβλημάτων του κόσμου μπορεί να είναι η φτώχεια, η έλλειψη πόρων, οι κρίσεις σε διάφορα κράτη, ακόμα και η καταπολέμηση της διασποράς των όπλων μαζικής καταστροφής. Επομένως, το κέντρο της βαρύτητας δεν είναι κατ' ανάγκη στρατιωτική δράση.

Αρα, εμείς, η Ε.Ε., είμαστε οι πλέον κατάλληλοι για να αντιμετωπίσουμε όλα αυτά τα προβλήματα και τις απειλές που μπορεί να αντιμετωπίσουμε κατά τη διάρκεια των επόμενων ετών. Φυσικά, θα μιλήσουμε με άλλους εταίρους. Κανείς δεν μπορεί να ελέγξει μόνος του τα παγκόσμια προβλήματα σήμερα.

Το παγκόσμιο πρόβλημα εξ ορισμού χρειάζεται μια πολυμερή λύση που, κατ' ανάγκη, είναι περίπλοκη. Την περίπλοκη λύση δεν μπορεί να τη δώσει μια χώρα μόνη της. Αρα, είμαστε διατεθειμένοι να συνεργαστούμε με άλλους.

Στο έγγραφο λέμε ότι θέλουμε να συνεχίσουμε να εργαζόμαστε σε μια στέρεα εταιρική σχέση με τις ΗΠΑ, όπως και με άλλους σημαντικούς παράγοντες, την Ασία, την Κίνα, με μια οργάνωση, όπως το MERCOSUR, την οργάνωση της αφρικανικής ενότητας, όπου ανήκουν σημαντικές χώρες, όπως η Νότια Αφρική. Αυτό είναι το θέμα που αναφέρουμε στο έγγραφο.

Και βεβαίως θέλουμε να συζητήσουμε με τους Αμερικανούς φίλους μας. Θα υπάρχουν πολλά σημεία επαφής, πολλά σημεία συμφωνίας και πιστεύω ότι δεν θα υπάρχουν πολλά σημεία διαφωνίας. Και αυτό, μπορεί να γίνει σε συνεργασία με άλλους σημαντικούς διεθνείς εταίρους στις συζητήσεις. Την Τετάρτη (25/6) έχουμε την πρώτη συνάντηση, που συμβαίνει να είναι με τις ΗΠΑ, που είναι ο πιο στενός μας σύμμαχος.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Αν πρόκειται να έχουμε ένα διάλογο σε ίση βάση, όπως συζητήσαμε και στο Καστελόριζο στο Ατυπο Συμβούλιο, είπαμε ότι πρώτα απ' όλα πρέπει να δούμε και εμείς πώς αξιολογούμε τα συμφέροντά μας ως Ευρωπαϊκή Ένωση, πώς αξιολογούμε τις νέες προκλήσεις και τις νέες απειλές.

Δεύτερον, πώς ορίζουμε τις πολιτικές μας στα θέματα αυτά. Άρα, πώς μπορούμε να αναπτύξουμε πολιτικές σε τομείς, στους οποίους δεν είχαμε υπεισέλθει στο παρελθόν. Ας πούμε, έχουμε, εδώ και λίγο καιρό, μια πολιτική για τα όπλα μαζικής καταστροφής, πολιτική η οποία δεν υπήρχε πριν από μερικούς μήνες.

Τρίτον, ποια είναι τα μέσα που έχουμε στη διάθεσή μας ως Ευρωπαϊκή Ένωση, ποια είναι η προστιθέμενη αξία μας ως Ευρωπαϊκή Ένωση για να φέρουμε ειρήνη και σταθερότητα στον κόσμο. Ποιες είναι οι βασικές αξίες μας ως κοινότητα αξιών.

Άρα, ποιά είναι η προσέγγιση που θέλουμε να δούμε για να λυθούν αυτά τα θέματα, όπως είναι η ενίσχυση των πολυμερών θεσμών, η καταπολέμηση της διασποράς των όπλων μαζικής καταστροφής, πώς θα έχουμε συστήματα παρακολούθησης, ούτως ώστε να μη φτάνουμε στο σημείο να χρησιμοποιήσουμε βία, χωρίς να αρνούμεθα ότι μπορεί να συμβεί και αυτό, πάντα βέβαια με τον κεντρικό ρόλο των Ηνωμένων Εθνών. Αλλά, πώς δεν θα έχουμε ξανά ένα νέο Ιράκ, πώς μπορούμε να το αποφύγουμε αυτό.

Πιστεύω, ότι αυτό που κάνουμε είναι να δημιουργήσουμε μια στέρεη βάση, επί της οποίας θα στηριζόμαστε για να έχουμε έναν πλήρη γόνιμο διάλογο και μια ενισχυμένη ουσιαστική εταιρική σχέση, όπως είναι η διακρατική σχέση. Φυσικά αυτό το δόγμα της ασφάλειας, αυτή η στρατηγική περί ασφαλείας, αποτελεί ένα βασικό στοιχείο στο διάλογο που θα έχουμε με τον Πρόεδρο Μπους, την επόμενη εβδομάδα.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: *Θα ήθελα να κάνω μια ερώτηση στον κ. Σημίτη. Κύριε Πρωθυπουργέ, μπορείτε να μου πείτε γιατί επέλεξε η Ελληνική Κυβέρνηση την περίοδο της Προεδρίας της για να ξεκινήσει το σχέδιο παροχής της διπλής υπηρετικότητας στους Αλβανούς. Είναι μια μέθοδος για να επιβληθείτε στην περιοχή των Βαλκανίων;*

Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ: Αυτό, βέβαια, δεν αφορά τη Σύνοδο, αλλά μπορώ να σας απαντήσω. Η ελληνική κυβέρνηση δεν επέλεξε να κινηθεί τώρα το θέμα της διπλής υπηρετικότητας. Όλος ο κόσμος γνωρίζει ότι υπάρχουν χιλιάδες άτομα που μένουν εκτός Ελλάδας και είναι ελληνικής καταγωγής, είναι περίπου 300 χιλιάδες στη Ρωσία, τη Γεωργία και άλλες χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης. Υπάρχουν Αλβανοί ελληνικής καταγωγής στην Αλβανία και στην Ελλάδα τώρα και θα έπρεπε να τακτοποιηθεί αυτή η κατάσταση, να εξομαλυνθούν αυτές οι σχέσεις.

Είμαστε μια χώρα που δέχεται τη διπλή υπηρετικότητα για τους πολίτες μας και έχουμε από χρόνια θεσπίσει αυτό το σύστημα, της διπλής υπηρετικότητας. Δεν υπάρχει τίποτα το καινούργιο. Απλώς εφαρμόζουμε μια αρχή μετά από σύναψη συμφωνίας με ορισμένες χώρες.

Κ.ΑΔΑΜ (ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ): *Θα ήθελα να ζητήσω από τον κ. Παπανδρέου και από τον Κ. Σολάνα, να κατονομάσουν αυτή τη στιγμή για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ποια είναι τα κράτη παρίες, τα «failed states» που αναφέρονται και στις δυο εισηγήσεις τους και αν μπορούν να είναι λίγο πιο αναλυτικοί όταν*

δεν αποκλείουν και τη χρήση στρατιωτικών μέσων εναντίον αυτών των κρατών, εάν δεν συμμορφωθούν με τους κανόνες της διεθνούς κοινότητας.

Χ. ΣΟΛΑΝΑ: Αν διαβάσετε προσεκτικά τα έγγραφα, λένε ότι πιστεύουμε στον αποτελεσματικό πολυμερή χαρακτήρα και επομένως θεωρούμε ότι στο κέντρο αυτού του συστήματος θα πρέπει να βρίσκονται τα Ηνωμένα Έθνη. Αλλά, εκείνο που μας ενδιαφέρει είναι αυτός ο αποτελεσματικός πολυμερής χαρακτήρας, αυτή η πολυμέρια.

Αυτό σημαίνει ότι κάποιος δεν συμπεριφέρεται σύμφωνα με τους κανόνες των πολυμερών Οργανισμών, γι' αυτόν λέει και δηλώνει η Ευρωπαϊκή Ένωση ότι είναι διατεθειμένη να επιβάλει την εφαρμογή αυτών των κανόνων. Δεν μιλήσαμε ποτέ για χρήση βίας. Σε όλο αυτό το κείμενο δεν βλέπετε κάτι για βία, βλέπετε όμως κάτι για δράση. Δράση, όμως, είναι πολλά πράγματα. Είναι η διπλωματική δράση, οι κυρώσεις, ένα σωρό πράγματα που προηγούνται της χρήσης βίας. Για μια χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η χρήση βίας θα είναι μόνο το έσχατο μέσο. Αρα, μη μένετε με την εντύπωση ότι όταν λέμε ότι παραβιάζονται οι κανόνες των Ηνωμένων Εθνών ή άλλων πολυμερών Οργανισμών, εμείς θα αντιδράσουμε. Δεν εννοούμε ότι η αντίδρασή μας θα είναι η βία, έχουμε και πολλά άλλα μέσα. Το ίδιο και σε ό,τι αφορά τα κράτη παρίες. Υπάρχουν κράτη παρίες ή κράτη που ενδέχεται να γίνουν παρίες, αν από τώρα δεν κάνουν κάτι για να τα εμποδίσουμε.

Γι' αυτό μιλούμε για μια προληπτική δέσμευση και δράση, για να βοηθήσουμε τις χώρες. Γιατί αν βλέπουμε ένα πράγμα από την αρχή και δεν σπεύσουμε να βοηθήσουμε, μπορεί το κράτος αυτό να καταντήσει παρίας. Γι' αυτό θεωρούμε ότι ως Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει από τώρα να προσφέρουμε βοήθεια στην εργασία, στο εμπόριο κλπ., για να αποφύγουμε αυτή την κατάσταση ενός κράτους, για να μη γίνει κράτος-παρίας και να μη φτάσουμε σε αυτή την κατάσταση.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Αυτό το κείμενο αποτελεί ένα πλαίσιο αρχών και πολιτικών και βεβαίως από εκεί και πέρα θα πρέπει να εξειδικευτεί κατά περίπτωση, ανάλογα με τις εξελίξεις και ανάλογα με την ανάλυσή μας. Άρα, τέτοια ερωτήματα θα τεθούν στην πράξη.

Είναι, όμως, ένα πλαίσιο αρχών και πολύ σωστά ο κ. Σολάνα είπε ότι οι αρχές αυτές υπάρχουν για να κάνουν τους πολυμερείς Οργανισμούς αποτελεσματικούς και δεν είναι ο στόχος μας να σπεύσουμε στη χρήση βίας. Αντιθέτως, είναι να προλάβουμε για να μην υπάρξει αυτή η ανάγκη.

Ευχαριστούμε πολύ για την προσοχή σας.